

ע"פ 3745/17 - ישראל אלבז נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

ע"פ 3745/17 - א'

לפני:
כבוד השופטת ע' ברון
ישראל אלבז

המערער:
המשיבה:

נגד

מדינת ישראל

המשיבה:

בקשה לעיכוב ביצוע גזר דינו של בית המשפט המחוזי
בבאר שבע מיום 30.3.2017 ב-תפ"ח 20623-11-12
(הנשיאה ר' יפה-כ"ץ, כבוד השופט א' ואגו, כבוד
השופט י' צלקובניק)

עו"ד יורם הלוי
עו"ד בתשבע אבגז

בשם המערער:
בשם המשיבה:

החלטה

בקשה לעיכוב ביצוע גזר דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע שניתן ביום 30.3.2017 ב-תפ"ח 20623-11-12 (הנשיאה ר' יפה-כ"ץ, השופט א' ואגו, והשופט י' צלקובניק), וזאת עד להכרעה בערעור שהגיש המערער לבית משפט זה בד בבד עם הגשת הבקשה.

1. ביום 26.11.2012 הוגש כתב אישום מתוקן נגד המערער ושמונה נוספים, שעיקרו השתייכותם לארגון פשיעה, ועבירות שביצעו

עמוד 1

במסגרת השתייכות זו. כתב האישום תיאר אחד עשר אישומים שונים, אך רק שניים מהם הופנו כנגד המערער (יחד עם אחרים) ויתוארו בתמצית להלן. על פי עובדות כתב האישום, האישום השביעי, המערער ונאשמים נוספים קשרו במטרה לסחוט כספים מהמתלונן (באישום זה), אלירן חג'ג' (להלן: המתלונן). במסגרת הקשר איימו המערער ונאשמים נוספים על המתלונן בפגיעה בגופו על מנת לגרום לו לשלם להם כספים שלא היה חייב להם. במסגרת אירוע נוסף תחת אישום זה, המערער הואשם בכך שניסה לפגוע במתלונן, כשפנה לתקוף את המתלונן בסכין יחד עם שלושה נוספים במטרה להטיל בו מום או לגרום לו לחבלה חמורה. עקב כך, הואשם המערער בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); סחיטה באיומים לפי סעיף 428 רישא לחוק העונשין; סחיטה בכוח לפי סעיף 428 סיפא לחוק העונשין; חבלה בכוונה מחמירה לפי סעיף 329(א)(2) לחוק העונשין; והחזקת סכין לפי סעיף 186(א) לחוק העונשין - כל העבירות בצירוף סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה, התשס"ג-2003 (להלן: חוק מאבק בארגוני פשיעה).

עוד על פי עובדות כתב האישום, ובגדרי האישום התשיעי, משנת 2008 ועד למעצרים של הנאשמים בשנת 2012, המערער לקח חלק, יחד עם שלושה נאשמים נוספים, בעסק למתן הלוואות בריבית כשהכנסותיו של העסק לא דווחו לרשויות המס. תפקידו של המערער היה לשמש כגובה החזרי הלוואות, כאשר לעיתים גביית ההחזר נעשתה תוך שימוש באיומים וסחיטת הכספים בכוח. במקביל, יחד עם נאשם נוסף, ניהל המערער עסק משני של הלוואות בריבית תוך שימוש במוניטין הארגון. על מנת לחמוק מרשויות המס ומהרשות לאיסור הלבנת הון פעלו הנאשמים הרלוונטיים, והמערער ביניהם, במרמה, ערמה ותחבולה כאשר ביצעו פעולות שונות על מנת להסתיר את מקור ההכנסה, ואת עצם קיומה. במסגרת אישום זה הואשם המערער בעבירות של מרמה ערמה ותחבולה לפי סעיף 220(5) לפקודת מס ההכנסה [נוסח חדש] (להלן: פקודת מס הכנסה), בצירוף סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה; מרמה ערמה ותחבולה לפי סעיף 117(ב)(8) לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 (להלן: חוק מס ערך מוסף), בצירוף סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה; אי ניהול פנקסי חשבונות לפי סעיף 216(5) לפקודת מס הכנסה, ולפי סעיף 117(ב)(8) לחוק מס ערך מוסף; אי הוצאת חשבונית מס לפי סעיף 117(א)(13) לחוק מס ערך מוסף; ואי הגשת דו"חות תקופתיים למע"מ לפי סעיף 117(א)(6) לחוק מס ערך מוסף.

2. בהכרעת דין מיום 26.9.2017, שניתנה לאחר קיומם של מעל 100 דיוני הוכחות, זוכה המערער מן העבירות שיוחסו לו במסגרת האישום המתייחס לתקיפה המתלונן אלירן חג'ג' - בין היתר משום הצגת גרסה מתונה יותר של האירועים בעדות המתלונן הכוללת חוסר ודאות באשר למיחות הנוגעים בדבר - והורשע "אך" בעבירה של נסיון לגרימת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 333 בצירוף סעיף 25 לחוק העונשין ובנסיבות סעיף 335 לחוק העונשין. באשר לאישום המתייחס למעורבות בניהול עסק הלוואות בריבית, הורשע המערער בכל העבירות שיוחסו לו בכתב האישום. ביום 30.3.2017 גזר בית המשפט המחוזי את דינו של המערער, והושת עליו עונש מאסר בפועל של 3.5 שנים בניכוי ימי מעצרו (שמועד תחילת ריצויו נקבע ליום 10.6.2017); מאסר על תנאי למשך 12 חודשים, והתנאי הוא שהמערער לא יעבור כל עבירת פשע תוך 3 שנים מיום שחרורו; חילוט ₪ 4500 ו-20\$ על פירותיהם, שנמצאו על גופו של המערער, לטובת אוצר המדינה; וקנס בשיעור 60,000 ש"ח או 4 חודשי מאסר תמורתו.

ביום 7.5.2017 הגיש המערער לבית משפט זה בקשה לעיכוב ביצוע גזר הדין ביחס לרכיב המאסר בפועל וביחס לרכיב הקנס, וזאת עד להכרעה בערעור שהוגש (ללא נימוקים) באותו היום, הן על הכרעת הדין והן על גזר הדין. מתגובת המדינה לבקשה עולה כי המדינה אינה מתנגדת לעיכוב ביצוע עונש המאסר וזאת בין היתר בשל יתרת העונש (כ-19 חודשים) שעל המערער לרצות (לאחר ניכוי ימי מעצרו) - ומכיוון שכך הדיון יתמקד בשאלת עיכוב הביצוע של עונש הקנס בלבד.

3. המערער טוען לעניין זה כי סיכויי ערעורו טובים, ושעל נאשם נוסף שעל פי הכרעת הדין חלקו באישומים שבהם הורשעו שניהם גדול יותר, הוטל קנס בשיעור של מחצית הקנס שהוטל על המערער. כן נטען כי מצבו הכלכלי של המערער קשה, והוא מתגורר עם אשתו ובנו התינוק אצל הוריו וסועד את שניהם, וכן את אמו החולה בסרטן – וכי קשיים אלה יפורטו במסגרת נימוקי הערעור שיוגשו עד ליום 10.7.2017. מנגד, המשיבה טוענת כי סיכויי הערעור אינם טובים, ושגזר דינו של בית המשפט המחוזי מתון. עוד נטען כי על פי הפסיקה, ככלל, אין מקום לעכב ביצוע תשלום קנס. כך, משום שבדרך כלל אין מדובר בנזק בלתי הפיך, ואם ישולם הקנס ניתן יהיה להשיבו במקרה שהערעור יצליח; והדברים נכונים במיוחד בענייננו, שעה שמדובר במי שהורשע בביצוע עבירות כלכליות במסגרת חברות בארגון פשיעה. אשר למצבו הכלכלי של המערער טוענת המדינה כי בפני המערער עומדת האפשרות לפנות למנהל המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, על מנת שיפעיל את סמכותו לעניין פריסת ודחיית תשלום החוב.

4. לאחר עיון בחומר המונח לפניי ובטענות הצדדים, דין הבקשה לעניין עיכוב תשלום הקנס להידחות. ככלל, בית משפט לא יורה על עיכוב ביצועו של תשלום קנס שנפסק בערכאה הדיונית אך בשל הגשת ערעור; שכן בניגוד לעונש מאסר, לרוב תשלום הקנס אינו בו כדי לגרום למערער נזק בלתי הפיך, במקרה שבסוף ההליך הערעור יתקבל והקנס יופחת או יבוטל (ראו למשל: ע"פ 4074/16 אורן אלמקייס נ' מדינת ישראל (15.06.2016), בפסקה 3; ע"פ 679/15 גזאוי נ' מדינת ישראל (11.3.2015), בפסקה 4 (להלן: גזאוי)). הדברים נכונים ביתר שאת בהינתן שקנס משולם לקופת המדינה, ממנה יוכל המערער להיפרע בלא קושי ככל שיזכה בערעורו. במקרים מעין זה, אין די בטענה כי המערער נתון במצב כלכלי קשה; ובית המשפט ישקול לעכב תשלומו של קנס אם שוכנע כי המערער אינו יכול לעמוד בתשלומו, וכי אי תשלום הקנס יוביל בהכרח להשתת מאסר חלף קנס (ראו: עניין גזאוי, בפסקה 4; ע"פ 4031/16 מריסאת נ' מדינת ישראל (5.10.2016), בפסקה 10). בענייננו, לא די בטענות שבפי המערער כדי להצדיק סטייה מהכלל והיענות לעיכוב ביצוע תשלום הקנס. אמנם צוין בבקשה לעניין זה כי המערער מצוי במצב כלכלי קשה, וכי הוא סועד את אמו החולה ואת אשתו ובנו התינוק – אך כאמור בכך לא סגי. הבקשה אינה נתמכת במסמכים כלשהם, ולא נטען כי אין ביכולתו של המערער לשלם את הקנס, גם אם התשלום מכביד עליו; אף לא נטען כי הדבר עלול להוביל להשתת מאסר חלף קנס. יוער לעניין זה שהמערער ציין בבקשתו כי בנימוקי הערעור שהוא עתיד להגיש, ירחיב בנוגע למצבו הכלכלי ונסיבותיו הקשות, ואולם לעת הזו אין בידי להתייחס אלא למה שמונח לפניי. אף לסיכויי הערעור לא ניתן להתייחס בהיעדר נימוקים כאמור.

סוף דבר, הבקשה מתקבלת בחלקה. בעקבות הסכמת הצדדים ולנוכח יתרת תקופת מאסרו של המערער, יעוכב רכיב המאסר בפועל עד להכרעה בערעור. ואולם בכל הנוגע לרכיב הקנס, ולנוכח כל האמור לעיל, הבקשה נדחית. מעבר לצורך ומבלי להביע כל עמדה בעניין, יוער כי למערער נתונה האפשרות, ככל שימצא לנכון, לפנות למרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, שבסמכותו לפרוס או לדחות תשלום חוב ככל שימצא שקיים צידוק לכך.

ניתנה היום, כ"ו באייר התשע"ז (22.5.2017).

ש ו פ ט ת